

„Babonás” őszi munkacsúcs az Agromagnál

Ömlik a megtermelt napraforgó vetőmag az Agromag telekgerendási vetőmagüzemébe, közben teherautók állnak sorba árpa, búza és tritikálé vetőmagért. Tartanak a kukorica fajtabemutatók, a kukorica- és szójavetőmagot aratják, a kenderfajták nemesítésében a betakarítás előtti utolsó szelekció zajlik. A malom alapos minőségvizsgálat után több hónapnyi készletet vásárol fel malmi búzából.

Közép-Európa legnagyobb napraforgóvetőmag-termeltetőjeként ilyenkor együtt izgulunk a gazdákkal, hogy mennyi és milyen minőségű termés érkezik az üzembe. Az első adatok visszaigazolják a szántóföldön tapasztaltakat: igen nagy a szórás, a nagyon gyengétől a nagyon jóig terjed a minőség. De általánosságban elmondható, hogy a napraforgó az idén kevesebbet szenvedett, mint a vízigényesebb növények, a termelők zöme elégedett a eredménnyel. Mivel az átvételi ár – az árunapraforgóval ellentétben – nem lehet panasz, a legtöbb termelőnél az árbevétel 6-8 tonnás olajos napraforgóéval egyenértékű. A betakarítást csak kis mértékben akadályozta az időjárás, vélhetően a minőség is jó lesz, ez pedig megalapozza azokat a reményeinket, hogy jövőre még többen vállalkoznak ennek a szakértelem- és munkaigényes, de gyönyörű és jövedelmező növény termesztésére.

Javában tart az őszi kalászos vetőmagvak értékesítése. Sokan már megrendelték a magokat, jónéhányan még a döntés előtt vannak. Az Agromagnál az őszi árpa vetőmagkészletek teljesen elfogytak, az igen nagy termőképességű Odisej tritikáléból és a Pentadur durumbúzából egy kevés még van raktáron. A búzák közül először a szálkások fogytak el, tar búzákból még van választék. A megfelelő fajta kiválasztásához szeretnénk segítséget nyújtani.

Korábban a javító minőségű búzák voltak a legnépszerűbbek Magyarországon, néhány malmi búza tudott még érvényesülni mellettük. Az elmúlt években csökkent az árdifferencia a jó minőségű búza és az euró/takaromány között, ezért egyre többen fordulnak a nagy termőképességű fajták felé. Ezen a téren az Agromag különösen jól ellátott a fajtákkal: a Babona, a Baletka és a Lidka minden évben megbízhatóan kimagaslót terem.

A Baletka csúcstermésekre képes, szinte minden évjáratban és termőhelyen. Bár a fehérjetartalma elfogadható, a sikértartalma néha alacsony. Azon két fajta egyike, amelyek 2009 óta mindig az első tíz legnagyobb termésű fajta között szerepel a GOSZ-VSZT-kísérletekben. Ez jól bizonyítja kiváló alkalmazkodóképességét a különböző helyekhez, évjáratokhoz, körülményekhez.

Aki szeretné a minőséget is biztonságban érezni – és a vetőmagszaporító területek megoszlása alapján ők vannak többségben –, azoknak a mennyiséget is jól adó, de a minőségi paramétereket is hozó fajtákat ajánljuk. Több éves eredményeink alapján állíthatjuk, hogy ezek közül a Bonnet az igazán jó választás. Korai, kitűnő télállóságú és szárazságtűrő malmi búza. Tavaly csúcstermést adott, 2013-as céges kísérleteinkben 7,5 t/ha eredményt ért el, és minden minőségi paramétere átlag fölötti volt. A Bonnet közepes



magasságú szalmája dőlésre nem hajlamos. Közepesenél jobban bokrosodik. A megkésített vetést az átlagnál jobban elviseli. Minden szár- és levélbetegséggel szemben közepesen, levélrozsdával szemben nagymértékben ellenálló. Magja kemény, 32-34 százalékos sikértartalmú, jó siker- és sütőipari minőségű. Ez egyaránt vonatkozik a farinográfus (B1-A2) és a valorigráfus (magas W) értékekre. Hektoliter-tömege magas.

A másik fajtánk, amelyben benne van a nagy termés és a jó minőség, a Bardotka. A betegségekre a többi fajtánknál érzékenyebb, ezért a növényvédelmére oda kell figyelni. Nagy előnye, hogy a késői vetést is jól elviseli.

A javító minőséget az Agromag kínálatában a Karpatia és a Federer fajták képviselik. Ezek közül minden termelőnek javasoljuk a Karpatiát, mely jó betegség-ellenállóságával, középkorai érésével, jó termésével, gyönyörű, nagyméretű magjával és jó malmi minőségével válhat vonzóvá. A Federer késői érése miatt különösen azon repcetermesztőknek lehet jó választás, akiknek a korai búzák repcearatással egy időben való érése okoz fejtörést.

Bár a minőséget mostanában nem igazán fizetik meg, azt is tudjuk, hogy a minőségi búzát mégis hamarabb elviszik és kifizetik. Legközvetlenebb példánk erre a saját malunk: Makóra csak malmi minőségű búza jöhet be. Mivel az állatállomány nemcsak hazánkban, hanem az exportpiacaink is korlátozott, minél kevesebb minőségi búza lesz, annál inkább meg kell hogy fizessék azt a felvásárlók. Ezért mindenkinek az arany közeputat javasoljuk természetesen, ami szerintünk elsősorban a Bonnet fajta.

Mátrai Tibor
termékfejlesztő mérnök

